

GroenLinks nu en in de toekomst – verkiezingsprogramma gemeente Soest 2022-2026

GroenLinks is de partij voor de toekomst. Dat wil niet zeggen dat verandering een doel op zich is, veel mensen hebben het goed in Soest en Soesterberg, dat willen we zo houden. Zorg voor de toekomst betekent wel dat we geen genoegen nemen met onrechtvaardige verschillen, waar toekomstige generaties de dupe van worden, met vervuiling en verrommeling van de omgeving, met achteruitgang in gezondheid en verschraling van de zorg, of met het uitputten van grondstoffen.

Daarom komt GroenLinks in dit verkiezingsprogramma met voorstellen voor een krachtiger Soest en Soesterberg. Om het ontspannen kunnen wonen in onze dorpen en het mooie groen te behouden voor de toekomst. Om in goede gezondheid en met voldoende zorg voor elkaar de toekomst tegemoet te kunnen gaan. Om onze grondstoffen en energievoorziening ook in een duurzame toekomst in te kunnen zetten. Dit alles maakt GroenLinks bij uitstek een partij die de lokale belangen voorop stelt, zonder deze los te zien van brede maatschappelijke vraagstukken die nu actie vereisen, ook in de gemeente Soest, zoals de klimaatcrisis en de crisis op de woningmarkt.

Voor alle voorstellen geldt de noodzaak om als gemeentelijke overheid open te staan voor en samen te werken met de inwoners van Soest en Soesterberg. Precies om die reden hebben we een groot aantal organisaties die maatschappelijk actief zijn in onze dorpen gevraagd mee te denken over dit verkiezingsprogramma. Zo zijn bij alle onderwerpen voorstellen te vinden vanuit mensen die zich dagelijks inzetten voor Soesters en Soesterbergers. Voor GroenLinks is dat ook het uitgangspunt voor alle beleid en uitvoering: mensen zijn belangrijker dan systemen, nu en voor de toekomst.

Thema: Ontspannen wonen in een inspirerende groene omgeving

GroenLinks wil investeren in groenere en mooiere wijken met een diversiteit aan bewoners. Een gezonde leefomgeving staat voorop. We geven fietsers, voetgangers en groen de ruimte!

Een schone, groene omgeving maakt Soesters en Soesterbergers gelukkiger, creatiever en productiever. We gaan dan ook de ecologische waarde van onze landschappen en natuur herstellen. Voor de toekomst van onze aarde mogen een gezonde leefomgeving en een rijke biodiversiteit nooit het slachtoffer worden van denken in rendement op korte termijn. Dit worden dan ook, evenals maatschappelijk waarden, leidende principes in de lokale Omgevingsvisie en bij gemeentelijke aanbestedingen. We veranderen onze openbare ruimte in zones met groen, schone lucht en ruimte voor fietsers en voetgangers. We zetten in op bereikbaarheid met het openbaar vervoer en de fiets en verlagen de parkeernormen om ruimte te maken voor natuur en voor spelen. In deze autoluwe gebieden staat recreatie, ontmoeting en ontspanning centraal.

Het groen

1. Al onze groengebieden worden beter (ecologisch) met elkaar verbonden door groene stroken en water. Daarbij wordt ook ingezet op andere manieren om water op te vangen en hittestress te verminderen. Zo vergroten we de biodiversiteit, beschermen we dierenwelzijn en gaan we verdroging tegen. Want met name vogels, vlinders, bijen en andere insecten zijn van groot belang voor onze leefomgeving. Tegelijk benutten we de mogelijkheden van het groen voor kleinschalige recreatie, zoals een ommetje door de buurt. Ook in de polder willen wij recreatie bevorderen, onder meer door het aanleggen van wandel- en fietsroutes.

2. Iedere renovatie of aanpassing in de openbare ruimte levert méér groen, biodiversiteit en klimaatbestendigheid op. Met andere woorden: elke aanpassing moet onze gemeente óók groener maken. Als de gemeente een boom kapt, planten we er twee terug, ook particulieren en bedrijven krijgen waar mogelijk een dergelijke herplantplicht. In woonwijken creëren we meer bosschages (tiny forests) in plaats van kale grasveldjes, want dat is beter voor de biodiversiteit, voor natuurbeleving en voor het tegengaan van verdroging.

3. We gaan samen met bewoners, verenigingen en bedrijven aan de slag met het zo goed en groen mogelijk inrichten en onderhouden van hun directe omgeving. Ook particulieren worden aangespoord hun eigen terrein en tuin te vergroenen. Onze parken, bermen en andere groene plekken worden nog beter verzorgd en aangelegd volgens de principes van ecologisch beheer met aandacht voor de biodiversiteit.

4. Zwerfafval is lelijk, vervuilend en schadelijk voor dieren. De gemeente gaat samen met bewoners en ondernemers zwerfafval aanpakken. We zorgen er tevens voor dat afval in de natuur wordt opgeruimd.

5. GroenLinks staat voor schone lucht. Daarom vinden wij dat de gemeente Soest het 'Schone Lucht Akkoord' tussen Rijk, provincies en een groot aantal gemeenten moet medeondertekenen, net als buurgemeenten Amersfoort en Zeist. Dit houdt ook in dat wij door middel van voorlichting en het onderzoeken van juridische en stimulerende mogelijkheden de overlast van houtstook willen terugdringen.

6. We stimuleren duurzame landbouw. In gebiedsvisies scheppen we voorwaarden voor duurzame landbouw door onder andere het gebruik van landbouwgif en kunstmest te ontmoedigen en alternatieven te stimuleren. Daarnaast maken we regels voor goed bodembeheer om uitdroging te voorkomen. Landbouwbedrijven worden op een eerlijke manier gecompenseerd als ze de omgeving minder intensief gaan belasten. Tegelijkertijd willen we meer mensen de kans geven om producten uit Soest te kunnen kopen, het liefst rechtstreeks van de boer.

Bouwen en wonen

7. We bouwen bij voorkeur binnen de grenzen van de huidige bebouwing (de rode contour, het kwelgebied in het Soester Hoogveen wordt wat GroenLinks betreft wel uitgesloten van bebouwing). En als er gebouwd wordt voor mensen, dan doen we dat met een minimale ecologische voetafdruk en natuur inclusief, waarbij onze huizen te gast zijn in de natuur*. Zo wordt er ook gezorgd voor ruimte voor groen, vogels, insecten en vleermuizen.

*een voorbeeld van wat we hiermee bedoelen:

Er is veel te doen over in het verleden gemaakte afspraken voor woningbouw op landgoed de Oude Tempel in Soesterberg. Ecologisch specialisten hebben overtuigend aangetoond dat dit ten koste zou gaan van de in de loop der jaren ontstane biodiversiteit. Volgens GroenLinks is het niet meer van deze tijd om een volgroeid bos op te offeren voor woningbouw (en dat alleen maar te compenseren met jonge nieuwe aanplant). Mogelijk biedt het gebied wel inspiratie voor een in Nederland nog unieke woonvorm in het groen. Met woningen op palen, zodat onder begroeiing intact blijft, en zonder verhardingen en autoverkeer, zodat de ondergrond niet inklinkt.

8. Woningen zijn geen handelswaar. Daarom voeren we een zelfbewoningsplicht en een anti-speculatiebeding in voor nieuwe koopwoningen, zodat de prijs van koopwoningen niet onnodig opgedreven kan worden. En we maken afspraken over een maximale huurstijging voor (nieuwe) huurwoningen in de vrije sector.

9. GroenLinks streeft ernaar dat alle nieuwbouw voor minimaal een kwart bestaat uit sociale huurwoningen en voor maximaal een kwart uit duurdere (koop)woningen.

10. Bij woningbouw in Soest en Soesterberg moet levensloopbestendige huisvesting de norm zijn, behoeften van de diverse groepen oudere inwoners gelden daarbij als uitgangspunt. De gemeente Soest zorgt voor ruimhartige (financiële) ondersteuning voor woningaanpassingen en stimuleert verhuizen naar een passende woning-op-maat.

11. Om de woningnood op korte termijn te verlichten, zorgen we voor tijdelijke woningen, bijvoorbeeld appartementen in leegstaande kantoorgebouwen en verplaatsbare of kleine woningen zoals 'tiny houses'. Ook het actief meewerken aan het splitsten van grote woningen in meerdere wooneenheden kan de druk op de woningmarkt verlichten. Daarnaast stimuleren we het omvormen van leegstaande bedrijfs- en kantoorpanden tot sociale huurwoningen*.

*een voorbeeld van wat we hiermee bedoelen:

Aan de Nieuweweg in Soest is een kantoorverzamelgebouw verworven door een woningbouwcorporatie, die het ombouwt tot sociale huurwoningen. GroenLinks wil dit soort ontwikkelingen stimuleren, zeker in een tijd waarin thuiswerken steeds gangbaarder wordt. Op het industrieterrein langs de Koningsweg in Soest is een ruim terrein beschikbaar gekomen door het vertrek van een groot bedrijf. GroenLinks trekt samen met andere partijen op om een gedeelte van dit terrein beschikbaar te stellen voor betaalbare woningbouw, zonder verlies van bedrijfsruimte (maar wel in een minder overlast gevende categorie). Nog liever hadden we gezien dat een deel van de gesloopte gebouwen een nieuwe functie had gekregen. Wat betreft leegstaande winkelpanden zijn we terughoudender. We vinden het namelijk van belang om de directe voorzieningen voor wijkbewoners op peil te houden.

12. We leggen de rode loper uit voor alternatieve woonvormen zoals coöperaties, woonzorgclusters en woongroepen en voor bouwen in eigen beheer.

De straat

13. Veiligheid op straat is essentieel voor kinderen én volwassenen. Om daarvoor te zorgen, verlagen we de maximumsnelheid op nog meer plekken. Naar 60 of 50 kilometer per uur waar nu nog 80 gereden mag worden. Waar woningen of voorzieningen direct aan de weg staan naar 30 kilometer per uur, of nog lager, vergelijkbaar met een woonerf. De auto is binnen de bebouwde kom te gast, voetgangers en fietsers krijgen zo veel mogelijk voorrang in het verkeer, bijvoorbeeld door wegen om te vormen tot fietsstraat.

14. GroenLinks wil dat in kaart gebracht wordt waar auto's in de praktijk te hard rijden, zoals bijvoorbeeld de Weegbreestraat of de Koninginnelaan, waarbij de indeling van de weg uitnodigt tot te hard rijden. Op deze plekken willen we maatregelen nemen, zoals het verbreden van de stoepen, een ander wegprofiel of fietsvriendelijke verkeersdrempels. Er moet ook meer aandacht komen voor verkeersveiligheid in het buitengebied. Samen met omwonenden en gebruikers wordt een plan gemaakt om het onnodig gebruik van en het te hard rijden op polderwegen (en dan met name de Peter van den Bremerweg en de A.P. Hilhorstweg) tegen te gaan.

15. We investeren in de fietsinfrastructuur. Zo maken we fietsen aantrekkelijker en laten onze inwoners vaker hun vervuulende auto staan. Er komen rechtstreekse fietspaden die alle wijken en dorpskernen met de belangrijkste voorzieningen verbinden, zodat je er sneller en veiliger komt op de fiets dan met de auto. Wij zetten ons in voor de fietsveiligheid en willen onderzoek doen naar de mogelijkheden om de ervaren veiligheid op de fiets met name in het donker te verbeteren. GroenLinks wil fietsen stimuleren, onder andere met fietslessen en andere acties die het gebruik van de fiets beter bereikbaar en leuker maken voor diverse doelgroepen (zoals basisschoolleerlingen en nieuwkomers).

16. Waar nodig maken we extra fietsparkeerplekken en openbare oplaadpalen voor de elektrische fiets. We denken daarbij vooral aan attracties en horeca-locaties, zoals bij de Lindenhof aan de van Weedestraat, Brasserie de Lange Duinen bij ons natuurschoon of de Vliegbasis in Soesterberg. Dit zorgt er ook voor dat Soest en Soesterberg aantrekkelijker worden voor dagjesgasten op de fiets.

17. We zetten de omslag naar elektrisch vervoer in de hoogste versnelling. De gemeente verdubbelt de hoeveelheid laadpalen en vermindert de regelgeving voor plaatsing daarvan. Daarnaast geven we elektrisch (deel)vervoer de ruimte. Niet alleen per auto en minibusje, maar ook met elektrische fietsen, scooters, brommobielen en speciale vervoermiddelen voor ouderen, want de ruimte die één auto inneemt biedt plaats voor vier fietsen.

18. De spits is vervuilend, ongezond en zorgt voor veel overlast. De gemeente, onderwijsinstellingen en bedrijven starten een grootschalig mijd-de-spitsprogramma om inwoners te stimuleren de fiets te pakken, thuis te werken, of buiten de spits te reizen naar het werk. Ook de kwaliteit en de frequentie van het openbaar vervoer kan sterk verbeterd worden, zeker in de avonduren en naar voorzieningen als ziekenhuizen. Helaas heeft de gemeente weinig zeggenschap over het openbaar vervoer. GroenLinks pleit ervoor dat mensen die hiervan afhankelijk zijn meer invloed kunnen uitoefenen op de lijnvoering en dienstregeling.

Thema: Gezondheid en zorg voor elkaar

GroenLinks zet met een sterk preventief beleid in op het voorkómen van gezondheidsproblemen en het verkleinen van gezondheidsachterstanden. Voorkomen is beter dan genezen!

Iedereen is primair zelf verantwoordelijk voor de eigen gezondheid, tegelijkertijd heeft iedere inwoner recht op goede zorg. Niet de beleidsterreinen, maar de mens staat daarbij centraal. Gesprekken met inwoners voert de gemeente op basis van vertrouwen. Als we beleid maken op het gebied van jeugd, welzijn en zorg zijn de groepen om wie het gaat altijd volwaardige gesprekspartner. Wij willen samenwerking tussen zorgaanbieders met kwaliteit als uitgangspunt, in plaats van concurrentie op basis van prijs. Een veilige jeugd is cruciaal voor een kansrijke start. De gemeente zet daarom in op preventie, aandacht voor culturele verschillen in de opvoeding en nauwe samenwerking met alle relevante maatschappelijke partners zoals huisartsen, onderwijsinstellingen en welzijnsorganisaties.

Preventie

19. Samen met sportaanbieders, horeca en de levensmiddelenbranche benadrukt de gemeente het belang van een gezonde leefstijl. Initiatieven die het aanbod van gezonder eten en meer bewegen vergroten worden ondersteund. Er worden afspraken gemaakt om reclames voor ongezondere, niet duurzame producten te mijden.

20. GroenLinks stimuleert de verbinding van zorg en welzijn met kunst en cultuur. Voor Soesterberg streven we naar een eigen volwaardig sociaal-cultureel ontmoetingscentrum. Het beoefenen en genieten van kunst en cultuur heeft een positief effect op het geestelijk en lichamelijk welbevinden. Daarom ondersteunen we initiatieven waarin mensen in contact worden gebracht met kunst en cultuur, bijvoorbeeld via Kies je Kunst of de VolksUniversiteit.

21. Vrijwilligerswerk draagt bij aan het versterken van de lokale samenleving, niet alleen binnen zorg en welzijn, ook vrijwilligerswerk in het groen, in cultuur en kunst en voor bijvoorbeeld de jeugd. Volgens GroenLinks kan de gemeente Soest vrijwilligerswerk meer ondersteunen en daarnaast gemakkelijker maken door bijvoorbeeld regelgeving te vereenvoudigen.

22. De gemeente zorgt voor een integrale aanpak van de groeiende eenzaamheidsproblemen. Ontmoeting, van elkaar leren en samen ontspannen staan hierbij centraal. Van alle relevante maatschappelijke partners (van Idea tot het Soester mannenkoor Apollo) wordt inzet gevraagd.

23. De gemeente Soest neemt verantwoordelijkheid voor een menswaardige opvang van migranten, vluchtelingen en asielzoekers. In de opvang van migranten en vluchtelingen is het belangrijk om activiteiten te (laten) organiseren voor een soepele opname in de lokale samenleving. De gemeente controleert op goede en voldoende huisvesting voor arbeidsmigranten.

24. We zetten vol in op de uitvoering van het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking. Gemeentelijke gebouwen, voorzieningen en (digitale) informatie maken we toegankelijker. Dit doen we via een concreet plan van aanpak op diverse leefgebieden in samenspraak met gebruikers. We hebben speciale aandacht voor kinderen met een handicap.

Aanbod afgestemd op de zorgvraag

25. GroenLinks wil investeren in een sterke sociale basis van voorzieningen en hulpverlening dicht bij huis, zodat een ieder in Soest en in Soesterberg mee kan blijven doen in de lokale samenleving en mensen niet noodgedwongen afhaken en een beroep moeten doen op meer onpersoonlijke en duurdere zorg.

26. Mensen die dat aankunnen, krijgen de mogelijkheid van een integraal persoonsgebonden budget (pgb) voor alle aspecten van hun leven. Met andere woorden: een pgb voor zorg, werk, wonen en onderwijs.

27. Mensen met een zorgvraag die samen een woongroep willen vormen, moeten daarvoor letterlijk en figuurlijk de ruimte krijgen. In een woongroep houden mensen optimale zeggenschap over hoe zij hun zorg en woonomgeving willen inrichten. Initiatieven hiertoe worden ondersteund.

28. GroenLinks wil dat mantelzorgers beter ondersteund worden*. We betrekken hen bij de zorgvraag, zetten tijdig 'respijtzorg' in en maken ons hard voor betaalde aanwezigheidszorg, zodat mantelzorgers niet overbelast raken. Er komt ook meer aandacht voor jonge mantelzorgers.

*een voorbeeld van wat we hiermee bedoelen:

De afgelopen periode is bezuinigd op de ondersteuning van mantelzorg, ook in Soest. Zo is de huishoudelijke hulp voor de mantelzorger afgebouwd. Met als gevolg dat na een dag werken of naar school de zorg voor naasten bovenop het eigen huishouden komt. Dit leidt volgens GroenLinks eerder tot overbelasting van de mantelzorger en daarmee uiteindelijk tot onpersoonlijker zorg met hogere kosten. Wij willen juist dat het voor mantelzorgers makkelijker wordt ook eens een dag of weekend vrij te nemen en wanneer nodig extra ondersteuning te krijgen. Zodat er voldoende energie overblijft om er voor je naasten te zijn.

29. GroenLinks zet zich in voor hulp- en ondersteuning aan mensen met geestelijke gezondheidsproblemen, zodat ze een thuis kunnen vinden in en in samenspraak met de wijk. Wonen is een eerste levensbehoefte. GroenLinks zet daarom vol in op 'Housing First': voor mensen in de problemen wordt eerst een passende woonplek gezocht, waarna mogelijke andere problemen kunnen worden aangepakt.

30. GroenLinks gaat niet uit van louter de vitale, volledig zelfredzame mens. In alle beleidsterreinen, zowel fysiek als sociaal, wordt er expliciet rekening mee gehouden dat bijvoorbeeld inwoners die ouder worden op hun eigen snelheid mee kunnen blijven doen in de lokale samenleving.

Jeugd en gezin

31. GroenLinks stimuleert de kleinschalige brede basisschool, waarin meerdere voorzieningen voor onderwijs, opvang, activiteiten en gezondheid samenkomen en waar veel ruimte voor vrijwilligerswerk geboden wordt. De basisscholen moeten goed verspreid liggen over de gemeente, zodat ieder kind in de eigen wijk naar school kan*.

*een voorbeeld van wat we hiermee bedoelen:

Het schoolbestuur heeft besloten een schoollocatie met weinig leerlingen in 't Hart in Soest te sluiten. De direct omliggende scholen zitten echter allemaal vol en kunnen nauwelijks nieuwe leerlingen aannemen. Het blijkt ook dat veel leerlingen al buiten de wijk naar school gaan. Volgens GroenLinks is dit een omgekeerde beweging, we zien liever dat geïnvesteerd wordt in de kwaliteit van het onderwijs en bijbehorende voorzieningen binnen de wijk. We maken ons hard voor het behoud van de schoollocatie.

32. Wanneer er sprake is van een gezin met meerdere problemen, werken wij volgens het principe '1 gezin, 1 plan, 1 regisseur'.

33. Het voorkomen dat huishoudens in armoede moeten leven heeft hoge prioriteit, onder andere bij de uitvoering van de Participatiewet. Als mensen daar zelf voor kiezen moet binnen regelingen voor Bijstand steeds ruimte zijn voor experimenten en innovatieve oplossingen. Voor schuldhulp mag zelfredzaamheid geen vereiste zijn, het probleem is juist dat mensen het vaak niet zelf redden.

34. In onderwijs, welzijn en (jeugd)zorg gaan we actief aandacht besteden aan multicultureel werken en (seksuele) diversiteit en we ondersteunen maatschappelijke initiatieven hiertoe.

35. Het onlangs gekorte budget voor Natuur- en Milieu Educatie wordt weer vergroot, zodat met name kinderboerderij Veenweide weer in staat is om voor alle basisscholen een breed aanbod aan lessen op het gebied van natuur, groen en duurzaamheid te verzorgen. Zo wordt zorg voor de toekomst al op vroege leeftijd gestimuleerd.

36. Voor jongeren moeten meer (overdekte) plekken komen om samen te komen, ingericht zoals zij dat graag zien en in samenspraak met de buurt, waarbij ook de nodige aandacht is voor het voorkomen van overlast.

Thema 3 Soest duurzaam en circulair

GroenLinks streeft naar een kringloopsamenleving, waarin hergebruik en hernieuwbare grondstoffen uitgangspunt zijn. Ook waar het onze energiebehoefte betreft!

Gemeente Soest wordt aanjager van duurzame startups en sociaal ondernemers die werken aan innovatieve, creatieve oplossingen voor duurzaamheidsvraagstukken. Zo worden we MKB- en klimaatvriendelijke gemeente. Klimaatproblemen vragen om onmiddellijke actie, het terugdringen van CO2-uitstoot krijgt hoge urgentie. We grijpen de energietransitie – van fossiel naar duurzaam – ook aan om fors in wijken te investeren. In 'wijkgesprekken' kunnen inwoners aangeven hoe we hun buurt kunnen verbeteren. Samen kijken we hoe de energietransitie hierin past. Aan zonne- en windprojecten verlenen we alleen medewerking als de lokale huishoudens en economie financieel mee profiteren en de omliggende natuur wordt verbeterd. We zorgen voor optimale natuurlijke en maatschappelijke inpassing van wind- en zonneprojecten.

Circulaire economie en -samenleving

37. Voor GroenLinks gaan lokaal ondernemen, duurzaamheid en rechtvaardigheid hand in hand. In 2019 is Soest verkozen tot MKB-vriendelijkste gemeente in Utrecht (derde van Nederland), in 2021 komen we in de top drie niet meer voor (achtenveertigste in Nederland). GroenLinks wil de gemeente Soest weer hoog in de lijsten van MKB-vriendelijkste gemeenten terug krijgen, zonder aan duurzaamheids- of Fair Trade ambities in te leveren, zodat Soest tevens 'Global Goals vriendelijkste' gemeente wordt.

38. We helpen het MKB actief om energie en afval besparende maatregelen door te voeren. Tegelijkertijd zijn we streng als het gaat om naleving van de Wet milieubeheer. Bedrijven die bijdragen aan of ten minste meedoen in circulariteit en energietransitie verdienen de voorkeur. Daarnaast controleert de gemeente of instellingen die worden gesubsidieerd of gecontracteerd zorgen voor goed werkgeverschap en een fatsoenlijk loon.

39. Circulariteit – waarbij kringlopen zich sluiten en afval een grondstof is – wordt een vast criterium bij inkoop, aanbestedingen, gronduitgifte en vergunningen. Binnen de toekomstige Omgevingswet stellen we scherpe eisen aan de milieuprestaties (MPG).

40. Met winkeliersverenigingen en de lokale Horeca maken we duidelijke afspraken over afvalscheiding, duurzame logistiek en maatregelen om energieverpilling (terrasverwarming, open winkelpuien) tegen te gaan.

41. We gaan veel minder afval weggooien, bijvoorbeeld door in te zetten op 'diftar' (differentiële tarieven): huishoudens die minder restafval aanbieden, betalen een lagere afvalstoffenheffing. Ook maken we het makkelijker om afval gescheiden in te leveren dan om restafval in te leveren (omgekeerd inzamelen). Voor bewoners van middelhoogbouw moeten passender oplossingen komen om alle afvalstromen te kunnen scheiden.

42. We streven ernaar dat ieder dak groen wordt, vol ligt met zonnepanelen of op een andere manier goed wordt gebruikt. Daarom verplichten we dubbel gebruik van alle daken die van de gemeente zijn of waar de gemeente aan meebetaalt. We verleiden particulieren om hun daken te transformeren door hogere subsidies voor groene daken of zonnepanelen. Voor ontwikkelaars die bouwprojecten willen aangaan in onze gemeente geldt het 'ja, tenzij'-principe: zij moeten aangeven waarom er géén groene daken of andere klimaat-adaptieve maatregelen mogelijk zijn, in plaats van andersom.

CO2-reductie en duurzame energiebronnen

43. Voor woningverhuurders en projectontwikkelaars is het zaak nog sneller werk te maken van energiebesparende maatregelen. We maken duidelijke prestatieafspraken met ze: onder andere over isolatie, minimale energie labels, het percentage energie neutrale woningen en woningen met zonnepanelen. De benodigde investeringen mogen door woningbouwcorporaties niet eenzijdig, zonder compensatie, in hogere huren doorberekend worden.

44. Om ook individuele huishoudens enthousiast te maken en te helpen om bij de dragen aan het verminderen van de eigen CO2-uitstoot ondersteunt GroenLinks lokale wijkacties in Soest en Soesterberg gericht op besparingen in het energieverbruik en afgestemd op persoonlijke situaties.

45. We experimenteren met innovatieve manieren om zonne-energie op te wekken: zonnepanelen op carports, gevels, bushokjes, hekwerken, geluidswanden, lantarenpalen, of geïntegreerd in het wegdek en niet als losstaande zonneweides.

46. In buitengebieden krijgt opwekking door wind voorrang boven opwekking met zon. Zo creëren we 'energietuinen' waar energieopwekking wordt gecombineerd met rijke natuur die bijdraagt aan een toename van biodiversiteit, zonder de woongebieden te belasten met windmolens.

47. De nieuwe aan te leggen Warmtenetten maken gebruik van duurzame en circulaire bronnen (geothermie, aquathermie, lucht- en bodemwarmte of groene stroom*).

*een voorbeeld van wat we hiermee bedoelen:

Het heeft volgens GroenLinks weinig zin om collectieve warmte- en energienetten aan te leggen die gevoed worden met fossiele bronnen, zoals kolencentrales, maar ook kerncentrales of houtgestookte biomassa-installaties. In de zogenaamde Regionale Energie Strategie ligt daarnaast te veel nadruk op alleen wind en zon voor het opwekken van energie. GroenLinks pleit voor het veel voortvarender onderzoeken van en experimenteren met alternatieve technieken. Zoals bijvoorbeeld het gebruiken van de start- en landingsbaan op vliegbasis Soesterberg voor het winnen van warmte.

48. Als gemeente hebben we een voorbeeldfunctie. We streven daarom naar een energie neutrale gemeentelijke organisatie in 2030 en naar maximale CO2-reductie binnen de eigen organisatie. We gebruiken groene stroom en leggen zonnepanelen op al onze daken en op maatschappelijk vastgoed (scholen, sportvoorzieningen etc.). Ook zetten we ons actief in voor verduurzaming in de keten (leveranciers, onderaannemers etc.).

Inclusieve energietransitie

49. Voor ingrepen in de openbare of bebouwde ruimte die nodig zijn om de energietransitie in Soest en Soesterberg mogelijk te maken kiest GroenLinks voor een gebiedsgerichte aanpak – niet te klein, niet te groot – in samenspraak met bewoners en betrokkenen. Dit biedt kansen voor een integrale aanpak, waarbij meer zaken aangepakt worden dan alleen de energievoorziening, zoals ambities op het vlak van klimaatadaptatie, vergroening en gezondheidsbevordering. Met een tijdige afstemming van plannings, ook van andere organisaties, wordt hinder van werkzaamheden zoveel mogelijk beperkt.

50. Inwoners gaan via lokale burgerberaden een centrale rol spelen in de lokale energietransitie. Tegelijkertijd rollen we de rode loper uit voor energiecoöperaties*. Iedere inwoner van de gemeente Soest krijgt de kans om lid te worden van een energiecoöperatie.

*een voorbeeld van wat we hiermee bedoelen:

De energieproductie en –levering zijn nu nog voornamelijk in handen van grote (internationale bedrijven). Ook de Regionale Energie Strategie gaat uit van grootschalige opweklocaties. Op diverse plekken in Nederland zijn initiatieven waarbij bewoners de handen ineenslaan om de energievoorziening kleinschalig en lokaal in de hand te houden. Ook in Soest is een start gemaakt met een eerste coöperatieve vereniging als energieleverancier, waar iedereen lid van kan worden en zo de zeggenschap over de eigen energielevering kan houden. Een ontwikkeling die GroenLinks toejuicht.

51. Inwoners met een kleine beurs worden koplopers in energiebesparing. Van energiecoaches krijgen zij gratis advies en hulpmiddelen (tochtstrippen, ledlampen, radiatorfolie etc.). Daarmee profiteren ze ook van verlaagde energielasten.

52. Ook mensen zonder eigen dak of grond krijgen de mogelijkheid om in hun directe omgeving te investeren in duurzame energie. De gemeente ondersteunt bewonersinitiatieven, stelt daken, geluidsschermen en grond beschikbaar en start eigen postcoderoosprojecten.

53. Bewonerscollectieven worden centrale partners in de warmtetransitie. We faciliteren lokale 'warmteschappen'. Deze kunnen prima samenwerken met private warmtebedrijven.

54. We helpen mensen aan scholing en aan 'groene banen' (zoals installateurs van warmtepompen en zonnepanelen, elektrotechnici of fijnslopers).